**Arhiepiscopia Aradului**
**Protopopiatul Lipova**
**Parohia „Sf. Ap. Petru şi Pavel”  BATA**

**PAROHIA BATA**

Parohia Bata face parte din Arhiepiscopia Aradului , Protopopiatul Lipova . Asezata pe partea stanga a muresului la jumatatea distantei dintre Lipova si Savarsin . Despre Biserica din Bata avem date abia de pe la anul 1758 dupa cum spune un vechi document . In acest an a fost ridicata o biserica de lemn in cimitirul satului de dimensiuni reduse iar deasupra pronaosului avea un turn-clopotnita. Usile imparatesti au fost executate in anul 1766 de catre Eutimiu Popovici din Capalnasi dupa cum spune inscriptia de pe ele. In colectia de arta religioasa veche a Arhiepiscopiei Timisoarei , de la aceasta biserica se pastreaza trei icoane de lemn din secolul al XVIII-lea reprezentand pe Maica Domnului , Sfantul Nicolae si Sfantul Arhanghel Mihail . In anul 1878 a fost construita o biserica de piatra cu hramul “Adormirea Maici Domnului” sfintita in anul 1879 de catre Episcopul Ioan Metianu . Cu prilejul sfintiri biserici preotul paroh de atunci Ambrozie Jurma doneaza “Sinta Proscomidie cu ramu si uiaga” , marturisind despre nasterea si sfintirea sa ca preot prin insemnarile personale de pe acest document . In anul 1890 vechea biserica de lemn a fost donata de Iosif Bafnariu din Bata credinciosilor din satul Monorostia comuna Barzava peste mures .
Biserica ce dainuie in zilele noastre la Bata este edificata din caramida intre anii 1939-1947 dupa planurile arhitectului Silvestru Rafiroiu si are hramul “Sfintii Apostoli Petru si Pavel” , asa cum ne lamureste pisania de pe peretele din stanga pronaosului . “ Ziditu-sa aceasta Sfanta Biserica in anul Domnului  1939-1947 sub domnia M.S. Regele Mihai I si s-a sfintit in ziua Sfintilor Arhangheli Mihail si Gavril de catre I.P.S. Dr. Vasile Lazarescu , Mitropolitul Banatului , preot paroh fiind Emilian Damsa si Ghiorghe Popescu .
Dintre preotii care au slujit in aceasta parohie amintim pe :
Preot Ioan Tarchis – 1767
Preot Iosif Stoianovici – 1773-1776
Preot Ioan Popovici – 1773-1776
Preot Vichiente Milosiu 1830-1837
Preot Porfirie Goncianu 1867-1870
Preot Ambrozie Jurma 1856-1892, nascut la Bata la data de 4 iulie anul 1823. A absolvit Preparandia si Teologia la Arad si a fost hirotonit la data de 22 ianuarie 1856 de catre Episcopul Samuil Masierevici 1852-1864
Preot Ioan Milosiu 1884-1923
Preot Eftimie Isfanescu 1897-1935
Preot Ssebastian Baiantu 1917-1935

Preot Emilian Damsa 1936-1950 vreme de 9 ani s-a straduit sa ridice actuala biserica dupa planu arhitectului mai sus numit constructor fin Francisc Eck si Andreika Carol din lipova . Constructia a beneficiat de sprijinul material din partea familiei Mocioni Starcea
Preot Andrisescu Valeanu 1973-1978
Preot Teodor Farcas 1978-1986
Preot Constantin Ilica 1986-1988
Din anul 1988 Parohia Bata este pastorita de catre preotul Vasile Florin Matei
Una dintre personalitatiile remarcante care s-a ridicat din Parohia Bata este Arhimandritul Patriche Popescu nascut la 17 septembrie 1809 . A inceput scoala primara in satul natal apoi la scoala Nemteasca din Lipova , gimnaziul la Arad si Timisoara , filozofia la Seghedin si dreptul la universitatea din Pesta . Incepand cu anul scolar 1839-1840 Patriche Popescu este instituit professor la Institutul Teologic din Arad pana in 1844. Dupa 1848 ajunge sa administreze in calitate de Arhimandrit Episcopia de Varset unde ramane pana la sfarsitul vieti

In randul parohiilor aradene , biserica din Bata a avut o importanta colectie de carte romaneasca veche. Drept dovada pomenim una dintre cele mai vechi : Antologhion , Ramnic 1705 . Intr-un inventar din anul 1855 sunt mentionate 15 carti : Evanghelie , Liturghier , Apostol , Minei Mare , Octoih Mare , Mare Cazanie , Triod , Strajnic , Ceaslov , Catavasier , Propovedania Mortilor, Octoih Mic , Carte de multamire si Cele sapte virtuti , Brasov 1947.
Preotul Ambrozie Jurma mai sus amintit detinea o colectie impunatoare de carte religioasa din care o parte a daruito biserici din Bata , iar cealalta parte a ramas ginerelui sau , notarul Ioan Carabasiu . Dupa moartea preotului colectia sa de carte este cumparata de preotul Emilian Micu si apoi revanduta lui Aron Densuseanu . O parte din cartile sale se gasesc in Biblioteca V.I.Urechia din Galati , altele in Biblioteca Academiei ROmane de la Bucuresti iar altele s-au ratacit prin anticariate

Eu preot Matei Vasile Florin ma simt dator sa pastrez toate aceste valori istorice si in activitatea mea am cautat sa le conserve pe cat cu putinta .